

POROČILO

O IZVAJANJU AKCIJSKEGA NAČRTA V OKVIRU PROJEKTA »OBČINA PO MERI INVALIDOV« V MESTNI OBČINI NOVA GORICA V LETU 2014

Nova Gorica, marec 2015

1. UVOD

Mestna občina Nova Gorica je leta 2012 pridobila listino »Občina po meri invalidov«, ki jo podeljuje Zveza delovnih invalidov Slovenije. Pridobitev listine je priznanje občini, ki v svojem delovanju upošteva različnost potreb svojih občanov, načrtno razvija, vzpodbuja in realizira dejavnosti in ukrepe, ki bistveno prispevajo tudi k večji kvaliteti osebnega življenja vseh invalidov in njihovih družin, ustvarja možnosti za njihovo socialno vključenost in za aktivno udeležbo v družbenem življenju občine z namenom udejanjanja pravic človeka in državljana.

Za pridobitev listine sta bili izdelani analiza o položaju invalidov v Mestni občini Nova Gorica ter na podlagi te akcijski načrt za obdobje 2012 – 2015. Oba dokumenta sta bila potrjena na mestnem svetu Mestne občine Nova Gorica 24.11.2011.

Mestna občina Nova Gorica je listino »Občina po meri invalidov« pridobila na podlagi realizacije posameznih ciljev akcijskega načrta. Uresničevanje akcijskega načrta je rezultat sodelovanja javnih služb, nevladnega sektorja in številnih posameznikov v želji, da se najdejo tako sistemske rešitve, ki se tičejo vseh občanov, kot delne, parcialne rešitve, ki se morda zdijo majhne, invalidom pa bistveno spremenijo in izboljšajo vsakdanje življenje.

Na področju invalidske problematike v mestni občini so v miselnosti in delu, predvsem v povezavah med civilno družbo, javnimi zavodi, inštitucijami in občino, doseženi pomembni premiki:

- gradnja varnih poti npr. Ulica Gradnikove brigade in Delpinova ulica sta urejeni za gibalno-ovirane. Te dve ulici bo potrebno dodatno opremiti še s talnimi taktilnimi oznakami za osebe z okvaro vida. V celoti je za gibalno ovirane rekonstruiran Bevkov trg vse do Erjavčeve ulice in trg pri Restavraciji Vrtnica. Na omenjeni lokaciji je za osebe z okvaro vida postavljen talni vodilni taktilni sistem, potrebno bo urediti s talno zaznavo še vse arhitektonske višinske razlike (stopnice). Na pobudo invalidov posameznikov pa je bilo v ožjem središču mesta postavljenih pet parkirnih mest za invalide,
- Mestna občina Nova Gorica je za leto 2014 v proračunu za 28,57 % (v primerjavi z letom 2013) povečala sredstva zagotovljena za javni razpis za sofinanciranje programov in projektov s področja socialne dejavnosti,
- odpravljanje arhitekturnih ovir v javnih ustanovah poteka v sodelovanju z zavodom za spodbujanje dostopnosti Dostop,
- nabava prenosne indukcijske zanke za Zdravstveni dom Nova Gorica in Kulturni dom Nova Gorica,
- skupen predstavnik invalidskih organizacij v regijskem razvojnem svetu in svetu nevladnih organizacij Severne Primorske,
- prenos dobrih praks iz Mestne občine Nova Gorica v ostale občine v regiji in spodbujanje aktivnosti v smislu zagotavljanja občine prijazne invalidom (občine Idrija, Tolmin, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica),
- dobrodelna prireditve »Tečem da pomagam« v organizaciji Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica, Mestne občine Nova Gorica in Lions klubov Severne Primorske, katere namen je zbiranje sredstev za osebe s posebnimi potrebami. Na prireditvi sodelujejo osebe s posebnimi potrebami ter znane osebnosti,
- skozi projekt Planina, sofinanciran s sredstvi Švicarskega sklada, ki je bil zaključen v letu 2013, s katerim se je prilagodilo turistične točke gibalno in senzorno oviranim na Trnovsko Banjški planoti ter prilagojen informacijski sistem, ki omogoča pridobiti informacije o prilagojenih turističnih točkah na tem območju,
- v sodelovanju z Ljudsko univerzo Nova Gorica je potekal projekt »Most med temo in svetlobo«, ki je organiziral vrsto socialnih aktivnosti in izobraževanj za senzorno in gibalno ovirane ter osebe s težavami v duševnem zdravju,
- v organizaciji Zavoda Gost so potekale aktivnosti vzgoje in predelave zelišč, v katerem poleg senzorno in gibalno oviranih ter oseb s težavami v duševnem zdravju še drugi prostovoljci,
- Zavod za razvoj kulturnih dejavnosti ranljivih skupin, ki v svojih aktivnostih združuje različne invalide in ne-invalidne posameznike ter tako poleg spodbujanja kulturne ustvarjalnosti podpira tudi vključevanje invalidov v družbo. Zavod vsaj delno izvaja koordinacijsko vlogo med invalidskimi organizacijami na področju kulture,

- v okviru Evropskega tedna mobilnosti je bila organizirana izobraževalna delavnica Ranljive skupine kot udeleženci v prometu,
- zagotavljanje cenejšega najema prostorov za delovanje invalidskih društev,
- cenejša članarina za vpis v Goriško knjižnico Franceta Bevka Nova Gorica in storitev »knjiga na dom«, ki omogoča osebam s posebnimi potrebami lažjo dostopnost do knjižnega gradiva,
- možnost brezplačnega parkiranja na modrih conah,
- omogočen dostop do letnega mestnega kopališča,
- gradnja Varstveno delovnega centra v Novi Gorici,
- Mestna občina Nova Gorica je skupaj z različnimi inštitucijami in društvi, ki delujejo na področju socialnih pomoči pripravila in natisnila brošuro »Kam po pomoč na Goriškem«, kjer so zbrane osnovne informacije o oblikah pomoči in kje jih občani v stiski lahko dobijo,
- Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen je Mestni občini Nova Gorica podelilo priznanje za doseženo 5. mesto na natečaju »Naj javno stranišče 2014« v kategoriji občin. Gre za javno stranišče na glavni avtobusni postaji v Novi Gorici, katerega uporaba je brezplačna, in kjer je eno stranišče namenjeno izključno invalidnim osebam, dostop do stranišča pa je označena z usmerjevalno tablo na stavbi in na info točki,
- Mestna občina Nova Gorica je v letu 2014 na javni dražbi kupila prostore za vzpostavitev skupnostnega centra, v katerem je predvideno izvajanje humanitarnih in sorodnih aktivnosti.

Invalidi so ta projekt občutili kot »duhovno razvojno gibanje odnosa okolja do invalidov« in začeli verjeti, da so sestavni del uspehov in razvoja okolja, v katerem živijo in delajo, kar je razvidno tudi iz priloge k poročilu o izvajanju nalog iz akcijskega načrta »Občina po meri invalidov« v Mestni občini Nova Gorica za leto 2014, januar 2015.

Poročilo o izvajanju akcijskega načrta »Občina po meri invalidov« je sestavljeno iz nalog, ki so se izvajale po točkah iz posameznih poglavij akcijskega načrta.

2. AKCIJSKI NAČRT

Poročilo o izvajanju akcijskega načrta »Občina po meri invalida« je sestavljeno iz nalog, ki so se izvajale po točkah iz posameznih poglavij akcijskega načrta.

1. Osveščanje in informiranje javnosti o invalidski problematiki

V točkah iz prvega poglavja so predstavljene aktivnosti, ki so bile realizirane v povezavi s poročanjem lokalnih in regionalnih medijev, ki pokrivajo območje mestne občine in širšo Goriško regijo. Lokalni in regionalni mediji na tem področju redno spremljajo invalidsko problematiko, predvsem v povezavi z dogajanjem v posameznih društvih. Dosežki ali specifične težave različnih invalidskih skupin so sproti predstavljene javnosti. Mediji problematiko invalidov spremljajo korektno in s pozitivnim odnosom do invalidov. Obveščanje in informiranje poteka še preko posameznih dogodkov, prireditev, objav na spletnih straneh preko delovanja Sveta za invalide in preko vsakega invalida, ki javno ali pri ustrezni službi izpostavi določen problem. Poudariti je potrebno, da so posamezna invalidska društva zelo aktivna na področju informiranja svojih članov kot tudi informiranja in ozaveščanja širše javnosti.

2. Rehabilitacijski programi

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica izvaja za osebe z okvaro vida Rehabilitacijo kasneje oslepelih in slabovidnih oseb na osebem nivoju.

3. Strokovno – podporne storitve in programi

Mestna občina Nova Gorica skupaj z drugimi sofinancerji redno spodbuja in podpira razvoj programov in ukrepov s področja socialnega varstva, ki se za specifične skupine invalidov izvajajo po posameznih invalidskih društvih in v drugih organizacijah. Naloge, ki so bile realizirane ali prenesene, so podrobno prikazane v tabelah.

4. Dostopnost grajenega okolja, informacij in prevozov

Na področju dostopnosti okolja in storitev smo z Oddelkom za okolje, prostor in javno infrastrukturo pri Mestni občini Nova Gorica sklenili dogovor, ki pomeni sistemsko ureditev vprašanja dostopnosti grajenega okolja v mestu. Dogovorjeno je bilo, da se pri vseh bodočih posegih v prostor v mestnem središču poleg arhitektonske dostopnosti za gibalno ovirane upošteva tudi dostopnost za senzorične invalide (slepe in slabovidne), v mestu pa se vzpostavi tudi sistem varnih poti, ki bo invalidom omogočil neoviran dostop do najpomembnejših storitvenih točk. Dostopnost grajenega okolja oziroma odprava ovir je vključena tudi v opise nekaterih drugih aktivnosti v poročilu. Kot je razvidno iz tabele bodo nekatere aktivnosti s tega področja prenesene še v leto 2015.

5. Vzgoja in izobraževanje

Na področju vzgoje in izobraževanje so pomembne dejavnosti, povezane z osnovnošolskim izobraževanjem, pa tudi dejavnosti povezane z vseživljenjskim učenjem in izobraževanjem odraslih. Invalidska društva spodbujajo vključevanje invalidnih otrok v izobraževalni sistem z informiranjem in usposabljanjem strokovnih delavcev v izobraževanje ter z akcijami osveščanja med otroki, ki pripomorejo k boljšemu razumevanju in spremljanju ljudi in otrok z invalidnostjo. Naloge na tem področju že potekajo in so trajne, v letu 2015 pa bo potrebno v lokalni skupnosti pridobiti program tiflopedagoga.

6. Delo, zaposlitev, materialna in socialna varnost

Naloge iz tega poglavja so: ozaveščanje delodajalcev o zakonodaji s področja zaposlovanje invalidov, ohranjanje in zaposlovanje invalidov v občinski upravi, razvoj lokalnih programov aktivne politike zaposlovanja in vključevanje invalidov v te programe, opozarjanje pristojnih služb na ovire pri zaposlovanju. Vse naloge tega segmenta spadajo med trajne naloge, kar pomeni da že potekajo in se nadaljujejo. Pomembnejše aktivnosti na tem področju so podrobno prikazane v tabelah.

8. Družinsko življenje in spoštovanje osebne integritete,

Invalidska društva na Goriškem so usmerjena v nudenje pomoči tako članom kot nečlanom, hkrati pa so oporna točka za prenekaterega invalida, ki v društvu najde zatočišče in nadomestni dom. Poleg aktivnosti za izboljšanje zdravja in omogočanja udejstvovanja pri najrazličnejših dejavnosti, društva organizirajo tudi specializirana predavanja in delavnice za invalide, s katerimi jih želijo seznaniti s težavami, s katerimi se invalidi v življenju srečujejo in metodami za njihovo reševanje. Sredstva, pridobljena iz najrazličnejših virov, uspešno kombinirajo s prostovoljnim delom in na ta način poskušajo doseči zastavljene cilje. Naloga se izvaja v okviru posameznih invalidskih organizacij.

9. Skrb za zdravje

Skrb za zdravje svojih članov, vključno z aktivnostmi informiranja in ozaveščanja kot tudi organiziranje različnih aktivnosti je pomemben del dejavnosti invalidskih društev. Velik del aktivnosti in programov je sofinanciran s strani Mestne občine Nova Gorica v okviru javnih razpisov. Naloge zajemajo izvajanje zakonskih ter dopolnilnih aktivnosti na področju zdravstvenega varstva ter izvajanje tematskih predavanj s področja zdravstvene vzgoje za širšo javnost z namenom, da bi se z osveščanjem zmanjšalo število hujših bolezni, ki se lahko stopnjujejo do invalidnosti oz. zmanjševanja kvalitete življenja.

10. Kultura

Kultura je eno tistih področij, na katerem se je najprej začelo sodelovanje med različnimi invalidskimi društvi in so potekale dejavnosti, v katere so bili skupaj vključeni različni invalidi. Uspešno izpeljani tovrstni projekti v preteklih letih na kulturnem področju so bili močna spodbuda za širitev sodelovanja in skupen nastop tudi na drugih področjih. Ravno sodelovanje med društvi in skupno iskanje rešitev, ki zajemajo vse različne oblike invalidov je eden od pomembnejših dejavnikov, ki pripomore k uspešnemu izvajanju akcijskega načrta. Naloge iz tega poglavja akcijskega načrta so trajne naloge, ki že potekajo in se bodo še nadaljevale. Naloge temeljijo na zagotavljanju ustreznih arhitekturnih rešitev v okviru prihodnih sanacij in/ali rekonstrukcij kulturnih objektov javnih zavodov, katerih so/ustanoviteljica je Mestna občina Nova Gorica, nabava

knjižnega gradiva ustrezno prilagojenega za invalide ter invalidom zagotavljati pogoje za udeležbo ogledov kulturnih prireditev (koncerti, gledališke predstave, proslave...).

11. Šport in rekreacija

Telesna aktivnost je pomemben del življenja tudi za invalide. Pri večini gre za rekreacijo, ki jim pomaga pri ohranjanju zdravja in dobrega počutja, pri nekaterih pa tudi za bolj tekmovalne oblike športnega udejstvovanja. Marsikateri posameznik in ekipa z Goriškega so na državnih in tudi mednarodnih tekmovanjih dosegli zavidljive rezultate. Pomembne rezultate na državnem in regijskem nivoju dosegajo športniki – invalidi v balinanju, kegljanju, streljanju, pikadu, šahu, športnem ribolovu in namiznem tenisu. Naloge iz tega dela akcijskega načrta so trajne, aktivnosti v letu 2014 pa so podrobneje opisane v tabelah.

12. Vera in duhovna oskrba

Zagotavljanje dostopnosti do duhovne oskrbe in spodbujanje enakih pravic do veroizpovedi ne glede na vrsto invalidnosti je trajna naloga akcijskega načrta. Podrobnosti so opisane v tabelah.

13. Vključenost v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva

Zagotovitev prilagojenih volilnih mest za gibalno ovirane osebe, pravočasno obveščanje o dostopnih voliščih v skladu z zakonodajo ter zagotavljanje možnosti sodelovanja oz. posredovanja mnenj, predlogov pri oblikovanju dokumentov, ki se tičejo področja invalidov poteka kot trajna naloga.

14. Akti občine, ki urejajo vprašanja za uresničevanje pravic oseb z oviranostmi

Vključevanje Sveta za invalide v pripravo predlogov občinskih aktov, ki se nanašajo na vprašanja invalidov ter izpolnjevanje določil Zakona o javnem naročanju pri javnih naročilih, že poteka kot trajna naloga.

16. Materialna, finančna in vsebinska podpora

Naloge iz tega poglavja nadaljujejo iz leta v leto, kar je razvidno tudi iz tabel in obsegajo uporabo prostorov in večnamenskih dvoran občinske stavbe za namen prireditev, okroglih miz, predavanj s področja invalidnosti, sofinanciranje programov in projektov s področja socialnih dejavnosti, športa in sofinanciranje zaposlitev invalidov preko programa javnih del.

17. Usposabljanje strokovnega kadra

Invalidska društva na severnem Primorskem s sedežem v Metni občini Nova Gorica organizirajo razna predavanja in izobraževanja za strokovne delavce, npr. medicinsko osebje, učitelje in vzgojitelje, športne in kulturne delavce, ter prostovoljce, ki svoje znanje prenašajo naprej na člane društva in tako pridobijo določeno strokovno znanje.

18. Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov za osebe s posebnimi potrebami

Prav tako kot veliko ostalih drugih nalog spada med trajne naloge tudi oblikovanje sistema spremljanja učinkov ukrepov projekta »Občina po meri invalidov« in priprava poročil.

19. Mednarodno sodelovanje občine in invalidskih organizacij v občini na področju invalidskega varstva

Zadnje poglavje obsega spodbujanje izmenjave dobrih praks z različnih področij življenja in sodelovanje z invalidskimi organizacijami v tujini. Naloge iz tega dela akcijskega načrta so se izvajale in se bodo nadaljevale tudi v prihodnje.

Z županskimi volitvami konec leta 2014 iztekel tudi mandat takratnega Sveta za invalide pri Mestni občini Nova Gorica. Župan je za mandatno odboje s sklepom dne 30.1.2015 imenoval nov Svet za invalide, ki je prevzel vlogo prejšnjega sveta in bo kot posvetovalno telo tudi v bodoče podpiral izvajanje nalog Akcijskega načrta 2012 – 2015, tekom mandata pa bo sodeloval tudi pri oblikovanju Akcijskega načrta za naslednje obdobje izvajanja projekta Občina po meri invalidov.

3. PREGLED NALOG

TABELA 1: V tabeli so podrobneje prikazane naloge iz posameznih poglavij akcijskega načrta in so se pričele izvajati v letu 2014

Pričetek izvajanja v letu 2014

ŠT	NALOGA	ROK, PRIČETEK	
3.4	Vzpostavitev dnevnega centra za 24-urno oskrbo, možnost mednarodnega sodelovanja	2014 – 2015	Društvu za cerebralno paralizo SONČEK iz Nove Gorice kljub prizadevanju ni uspelo zagotoviti prostorskih pogojev za zagon dnevnega centra. Aktivnosti so bile usmerjene v koriščenje prostorov Osnovne šole Kozara. V začetni fazi bi ustanovili dnevni center v katerega bo vključenih do pet varovancev – oseb s cerebralno paralizo. Načrtuje se, da bo prva faza »dnevni center« izvedena v letu 2015.

TABELA 2: Nekateri aktivnosti niso bile realizirane v letu 2012, zato so bile prenesene v leto 2013. Določene aktivnosti pa se nadaljujejo iz leta 2012 v leti 2013.

Nadaljevanje iz leta 2013

ŠT	NALOGA	ROK, PRIČETEK	
4.4	Uvedba plastif. listka za parkirno mesto pred MONG	2012 - 2015	Na Upravni enoti Nova Gorica pojasnjujejo, da na predpisane obrazce ne smejo dodajati kode, ki avtomatsko odpira rampo pred občino. Ta problem je rešen »interaktivno« - redarju se parkirni znak pokaže preko kamere. Postaviti bo potrebno še eno kamero, da bi se redar lahko prepričal o upravičenosti brezplačnega parkiranja.
4.6	Svetlobne info table in zvočno obveščanje na avtobusni in železniški postaji v NG	2013 - 2014	Ta naloga ni bila realizirana. V okviru razgovorov z koncesionarjem podjetja »Avrigo« bo v novo koncesijsko pogodbo vneseno določilo, ki koncesionarju nalaga obvezno prilagoditev javnega mestnega prevoza vsem vrstam invalidnosti. V zvezi z železniško infrastrukturo pa bo naloga prenesena v leto 2016.
5.1	Pridobitev programa tiflopedagoga	2012 - 2015	Naloga se bo začela izvajati v letu 2015.

6.6	Informiranje podjetij o nadomestnih kvotah	2012 - 2015	Pripravlja se rešitev, da bi na spletni strani Mestne občine Nova Gorica predstavili možnost izpolnjevanja kvot preko invalidskih podjetij – kazalce s ponudbami invalidskih podjetij – izvajanje nadomestnih kvot. Naloga bo izvedena v letu 2015.
3.5	Izgradnja varstveno-delovnega centra z bivalnimi enotami v NG	2012-2014	V zvezi z problematiko izgradnje »Varstveno delovnega centra Nova Gorica« je občina pridobila spremembo gradbenega dovoljenja in v letu 2014 objavila razpis za izbiro izvajalca del ter pričela z gradnjo. Zaključek izgradnje Varstveno delovnega centra je predviden za prvo polovico leta 2015. Lahko rečemo, da se je pri tem projektu potrdil slogan »skupaj zmoremo več«. Ne glede na politične opcije so vsi »akterji« pri izvedbi projekta dali svoj maksimalni prispevek, in osebam s posebnimi potrebami zagotovili pogoje za »človeka vredno življenje«. Ob tem gre velika zahvala županu, občinskim strokovnim službam, direktorici Varstveno delovnega centra in tihim lobistom, ki so na nacionalnem nivoju tlakovali pot do uspeha. Izgradnja Varstveno delovnega centra v Solkanu je sprostila prostore za zagon zaposlitvenega centra na Primorskem.

Tabela 3: Veliko je trajnih nalog, ki se izvajajo, aktivnosti v zvezi z izvajanjem teh nalog v letu 2014, so podrobneje prikazane v tabeli.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
1.3.	Osveščanje javnosti	se nadaljuje	Naloge s področja osveščanja javnosti – »Življenja in dela oseb s posebnimi potrebami« se izvajajo preko razstav, spletnih strani invalidskih organizacij, ob podpori Mestne občine Nova Gorica, sprejem pokroviteljstev na prireditvah ter različne dejavnosti, ki jih izvajajo invalidske organizacije. Številni projekti, ki jih izvajajo invalidske organizacije, oziroma pri njih sodelujejo, so bile deležne medijske pozornosti in pozitivnega poročanja. Nekaj medijsko odmevnejših dogodkov v letu 2014: <ul style="list-style-type: none"> - akcija »Tečem, da pomagam« na kateri so se zbirala sredstva za osebe s posebnimi potrebami, katere se je udeležili tudi predsednik Republike Slovenije, - zagotavljanje invalidom prilagojene turistične ponudbe na Trnovsko-Banjški planoti. Konec decembra je v Novi Gorici potekal »Goricatlon«, dobrodelni ekipni maraton, v sklopu katerega so se zbirala sredstva za delovanje VDC Stara Gora. Na pomen prireditve in na svojo aktivno podporo so opozorili tudi invalidi, ki so se teka udeležili s svojo ekipo, v kateri so sodelovali invalidi iz štirih različnih invalidskih društev.
2.1	Podpora programom osebne asistencije	se nadaljuje	Mestna občina Nova Gorica podpira programe osebne asistencije preko programa javnih del in javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov s področja socialnih dejavnosti.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
2.2	Razvoj del. programov za invalide, iskanje del. mest	se nadaljuje	Svetlo točko predstavljajo le aktivnosti v društvih invalidov in programi javnih del, ki jih sofinancira Mestna občina Nova Gorica.
3.1	Vzpodbujanje in vzpostavitev novih programov s področja socialnega varstva	se nadaljuje	V okviru koordinacijske skupine za pripravo prioriternih programov s socialnega varstva za leto 2014-2020 so bile oblikovane okvirne smernice za pripravo javnih razpisov, ki se nanašajo na Mestno občino Nova Gorica kot tudi programi, ki se nanašajo na Goriško regijo in bodo financirani iz evropskih virov.
3.2	Sofinanciranje programov pomoči osebam z oviranostmi	se nadaljuje	Mestna občina Nova Gorica izvaja nalogo preko sofinanciranja programov pomoči na domu.
4.1	Ureditev javnih površin za gibalno in komunikac. ovirane osebe	se nadaljuje	Naloga se izvaja v sodelovanju z invalidskimi organizacijami, Komunalo d.d. in strokovnimi službami občinske uprave.
4.2	Odstranjevanje ovir za nemoteno gibanje, dodatna park. mesta po potrebi	se nadaljuje	Naloga se izvaja v sodelovanju z invalidskimi organizacijami, Komunalo d.d. in strokovnimi službami občinske uprave.
4.3	Odstranjevanje arh. in komun. ovir , podelitev naziva Invalidom prijazna storitev	se nadaljuje	Za nosilca tega projekta je predlagano Turistično društvo Nova Gorica v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi. Naloga bi se morala začeti izvajati v letu 2014, vendar se je izvajanje preneslo v leto 2015.
4.9	Prilagoditev javnih prevozov – avtobusi, postajališča	se nadaljuje	Naloga se izvaja v okviru vzdrževalnih del s strani izvajalca »Komunala d.d.« na 10 lokacijah postajališč. Zagotavljanje prilagojenih avtobusov pa se bo izvedlo v okviru razpisane koncesije za izvajanje javnih prevozov mestnega prometa, ki bo dodeljena v letu 2014. Žal še vedno niso prilagojeni vsi avtobusi, ki jih Avrigo uporablja v javnem mestnem prometu. Potrebno bo zagotoviti, da bo koncesionar za potrebe invalidov prilagodil še dva avtobusa.
4.10	Evidentiranje lokacij ambulant in odpravljanje arh. in komunik. ovir.	se nadaljuje	Na področju zobozdravstva se je organizacijsko rešilo vprašanje dežurnih ambulant za gibalno najtežje ovirane osebe.
5.2	Osveščanje otrok in mladine o inv. problematiki	se nadaljuje	Medobčinsko društvo invalidov Goriške izvaja projekt pedagoška akcija, ki poteka v vseh zainteresiranih osnovnih šolah in se izvaja že dve leti (2013 in 2014). V avli Mestne občine Nova Gorica so bila med 15. in 30. decembrom 2014 predstavljena likovna in literarna dela v okviru delavnic. Tudi ostale invalidske organizacije (Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica, Društvo gluhih in naglušnih Severne primorske, Društvo paraplegikov SP Nova Gorica) redno sodelujejo z vodstvi posameznih šol in se s svojimi predstavitvami vključujejo v vzgojno izobraževalne procese na šolah.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
5.3	Učna pomoč invalidom pri izobraževanju	se nadaljuje	Naloga se izvaja v okviru izobraževalnih ustanov in preko programov osebne asistencije.
5.4	Integracija otrok z oviranostmi v sistem rednega izobraževanja –	se nadaljuje	Naloga se izvaja v okviru objektivnih možnosti, ki jih pogojujejo arhitektonske ovire. Večje premike na tem področju je zaslediti pri prilagajanju metodologij izobraževanja, ki so prilagojene posameznemu invalidu glede njegovih osebnih omejitev. Primera dobre prakse sta program Mehatronika v Tehniškem šolskem centru Nova Gorica in Osnovne šole Milojke Štrukelj pri prilagajanju metodologije izobraževalnih procesov slabovidni učenki.
6.1	Osveščanje delodajalcev o zakonodaji s področja zaposlovanja inv.	se nadaljuje	V okviru zaposlitvenega sejma, ki se je potekal 24. aprila 2014 v Uradu za zaposlovanje, so bile predstavljene možnosti sistemske podpore pri zaposlovanju oseb s posebnimi potrebami.
6.2	Ohranjanje zaposlitev inv. v obč. upravi in novo zaposlovanje	se nadaljuje	V občinski upravi so trenutno zaposleni trije delavci s statusom invalida, kar predstavlja 3% vseh zaposlenih.
6.3	Oblikovanje programov aktivne politike zaposlovanja za invalide	se nadaljuje	Župan Mestne občine Nova Gorica je v tudi v letu 2014 izdal soglasja za vse programe s področja javnih del, ki načrtujejo zaposlitev ciljne skupine oseb s posebnimi potrebami (invalidov).
6.4	Opozorjanje pristojnih služb na problematiko pri zaposlovanju invalidov	se nadaljuje	Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je bila preko invalidskih organizacij, šol in inštitucij dana pobuda za razrešitev problema vključevanja invalidov v program javnih del, ki je nastal ob novelaciji sprememb zakona o delovnih razmerjih.
6.7	Uresničevanje kvotnega zaposlovanja oseb z oviranostmi.	se nadaljuje	Na tem področju ni bilo narejenega dovolj. Aktivnosti so potekale zgolj v okviru pomoči delodajalcem pri reševanju konkretnih zaposlitvenih problemov novih zaposlitev oz. ohranjanju obstoječe zaposljivosti invalidov.
8.1	Osveščanje javnosti o družinskem življenju invalidov	se nadaljuje	Naloga se izvaja le v okviru invalidski organizacij.
9.1	Zakonske in dopolnilne aktivnosti na področju soc. varstva.	se nadaljuje	Mestna občina Nova Gorica je v letu 2014 preko javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov s področja socialnih dejavnosti podprla izvajalce posebnih socialnih programov, ki so se izvajali v letu 2014.
9.2	Izvajanje predavanj s področja zdravstvene vzgoje s ciljem zmanjševanja števila hujših bolezni.	se nadaljuje	Skupaj z Zavodom za zdravstveno varstvo Nova Gorica društva invalidov izvajajo delavnice za ciljne skupine - osebe s posebnimi potrebami v Mestni občini Nova Gorica.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
10.1	Zagotavljanje ustreznih arh. rešitev kulturnih in javnih zavodov v okviru prihodnjih sanacij v domeni MONG.	se nadaljuje	V kulturnem domu v Novi Gorici je bila nameščena indukcijska zanka, ki omogoča spremljanje prireditev osebam z okvaro sluha. Ostaja še odprto vprašanje prilagajanja gledališke dvorane Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica.
10.2	Nabava prilagojenega knjižnega gradiva	se nadaljuje	Gradivo se nabavlja v okviru trenutnih zmožnosti. Za paraplegike in druge osebe z gibalnimi omejitvam je storitev »knjiga na dom« še en korak v smeri omogočanja dostopnosti do knjižnega gradiva tudi osebam s posebnimi potrebami.
10.3	Zagotavljanje pogojev za ogled kulturnih dogodkov	se nadaljuje	Kulturni dom Nova Gorica je za invalide zagotovil popust za ogled glasbenih in filmskih abonmajev. S postavitvijo indukcijske zanke v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica, katere sofinancer je bila Mestna občina Nova Gorica, se je osebam s senzoričnimi omejitvami sluha omogočilo lažje spremljanje kulturnih prireditev.
11.1	Zagotavljanje ustreznih arh. rešitev pri sanacijah športnih objektov v domeni MONG	se nadaljuje	Postavljene so bile informativne table. Omogočen je bil dostop do letnega mestnega kopališča.
11.2	Usposabljanje vaditeljev za invalidski šport	se nadaljuje	Na tem področju je bilo premalo storjeno. Potrebno bo povečati aktivnosti v društvih invalidov. Dopolniti bo potrebno občinski odlok za pripravo javnega razpisa s področja športa – segment, ki se nanaša na tekmovalni šport med invalidi. To področje je odvisno od številnih inštitucij, zavodov, lokalne skupnosti, civilne družbe (športnih društev). Manjka koordinator, ki bi sistematično uvajal invalidski šport v programe športnih društev. Za pospešitev izvajanja tej aktivnosti je svet za invalide skupaj z strokovnimi službami mestne občine sklical sejo, na kateri so se dogovorili o dodatnih ukrepih, ki naj bi izboljšali obstoječe stanje.
11.3	Osveščanje šport. delavcev o potrebah oseb z oviranostmi, spodbujanje šport. aktivnosti invalidov	se nadaljuje	Na tem področju se vzpostavlja tim športnih vaditeljev ob pomoči Zveze za šport invalidov Slovenije. Prve zametke teh prizadevanj je zaslediti v Kajak klub Nova Gorica in Športnem društvu invalid Nova Gorica.
11.4	Organizacija inv. športa na ravni inv. organizacij.	Se nadaljuje	Sofinanciranje najema športnih dvoran v okviru športnih aktivnosti invalidskih organizacij se ne izvaja, ker občinski odlok tega ne dopušča. Trenutno rešitev je v povezovanju invalidskih organizacij s Športnim društvom invalid oz. da se invalidski šport izvaja v okviru športnih društev.
12.1	Zagotavljanje dostopnosti duhovne oskrbe in vzpodbujanje priznanja pravice do veroizpovedi –	se nadaljuje	Ta naloga se izvaja v sodelovanju med duhovniki in upravami zavodov bolnišnic in domov starejših.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
12.2	Ureditev dostopov do cerkvenih objektov (tudi v okviru prihodnjih sanacij)	se nadaljuje	S strani predstavnikov verskih skupnosti letu 2014 ni bila dana nobena pobuda. V Romarskem središču na »Sveti Gori« je urejena dostopnost za osebo z gibalnimi omejitvami. Za osebe za senzoričnimi omejitvami sluha pa potekajo razgovori med Društvom gluhih in naglušnih Severne Primorske in gvardijanom na Sveti Gori. Za premoščanje manjših ovir (pragov vhodnih vrat) pa bo predlagana izdelava tipskih montažnih klančin, s katerimi bi omogočili lažji dostop v sakralne objekte.
12.3	Seja Sveta za invalide in verskih organizacij zaradi analize stanja,	Se nadaljuje	V letu 2014 ni bilo nobenega sestanka s predstavniki verskih skupnosti.
12.5	Odprava arh. ovir v sakralne objekte (Grgar, Čepovan, Kromberk, Prvačina, Vitovlje, Solkan, Ozeljan)	Se nadaljuje	V letu 2014 na tem področju ni bilo narejenih nobenih izboljšav.
13.1	Zagotovitev prilagojenih volilnih mest, obveščanje o dostopnih voliščih	se nadaljuje	Zagotavljanje ustrezne tehnologije za podporo volivcev s posebnimi potrebami se lahko zagotavlja z najemom tehnologije, ki pa se v praksi ni uporabljala, predvsem zaradi visokih stroškov najemna opreme (3.000 €/dan za posamezno volilno mesto), zato so se invalidske organizacije z volilno komisijo dogovorile za tesno sodelovanje z invalidskimi organizacijami, ki pokrivajo senzorične omejitve sluha in vida. Volivci s posebnimi potrebami se lahko z volilno komisijo dogovorijo za glasovanje na domu ali svoj glas oddajo tako, da s seboj pripeljejo tretjo osebo, ki jim bo pomagala izpolniti in oddati glasovnice o čemer odloča volilna komisija in vnese v zapisnik. Omenjen način je urejen z veljavnim zakonom o volitvah. Klub usmeritvam pa posamezna volišča (npr. Gasilski dom) še vedno niso primerna za gibalno ovirane občane (stopnice brez ograje), zato bodo potrebne dodatne aktivnosti za odpravo ovir na vseh voliščih.
13.2	Ustrezno prilagojeno informiranje invalidov v skladu z zakonodajo	se nadaljuje	V Mestni občini Nova Gorica se ta proces prepočasi odvija, ker na svetu za invalide ta naloga ni bila uvrščena med prioritete v letu 2014.
13.3	Zagotavljanje možnosti sodelovanja inv. pri sprejemanju obč. aktov s področja invalidov	se nadaljuje	Preko odbora za zdravstvo in socialo ter strokovnih služb oddelka za družbene dejavnosti so bile invalidske organizacije vključene pri pripravi dopolnilnih predlogov za sprejemanje odlokov, arhitektonskih rešitev in javnih razpisov.
14.1	Vključevanje Sveta invalidov v pripravo predlogov obč. aktov s področja invalidov	se nadaljuje	Invalidske organizacije so preko sveta za invalide sodelovale tako pri nadgradnji odloka za pripravo javnih razpisov za sofinanciranje socialnih dejavnosti, kot tudi pri pripravi predloga občinskega proračuna za leto 2014.
16.1	Uporaba obč. prostorov (okrogle mize, predavanja)	se nadaljuje	Mestna občina Nova Gorica invalidskim organizacijam brezplačno nudi prostore pri izvajanju okroglih miz, predavanj, razstav pri izvajanju posebnih socialnih programov.

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK	Realizacija naloge - poročilo
16.3	Sofinanciranje programov športnega delovanja invalidov	se nadaljuje	Sofinanciranje programov športa se v Mestni občini Nova Gorica izvaja preko Športnega društva invalid Nova Gorica, Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske in Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica. Za sofinanciranje invalidskega športa Mestna občina Nova Gorica preko javnega razpisa namenja 0,9% vseh razpisanih sredstev za šport. V septembru 2014 je svet za invalide obravnaval problematiko financiranja invalidskega športa, na katerem je bilo dogovorjeno, da se pripravi elaborat potreb invalidskega športa, ki bo osnova za morebitni dvig deleža razpisanih sredstev za sofinanciranje invalidskega športa.
16.4	Sofinanciranje zaposlovanja invalidov preko javnih del	se nadaljuje	V okviru programa izvajanja javnih del je Mestna občina Nova Gorica podprla in sofinancirala vse programe, ki so načrtovale zaposlitev ciljne skupine invalidov.
17.2	Osveščanja kadra s področju zdravstva, kulture, športa za delo z osebami z oviranostmi	se nadaljuje	Pozitivne premike na tem področju je zaslediti v okviru zdravstvenega in šolskega sistema. Na kulturnem področju aktivnosti izvaja Zavod za razvoj kulturnih dejavnosti ranljivih skupin, pa tudi posamezna invalidska društva v neposrednem sodelovanju s Slovenskim narodnim gledališčem Nova Gorica, Goriško knjižnico Franceta Bevka Nova Gorica, Javnim sklodom za kulturne dejavnosti in kulturnimi društvi.
18.1	Oblikovanje sistema spremljanja učinkov	se nadaljuje	Invalidske organizacije preko Sveta za invalide stalno spremljajo izvajanje akcijskega načrta »Občina po meri invalidov«.
19.1	Vzpodbujanje sodelovanja z invalidskimi organizacijami v tujini	se nadaljuje	Mestna občina Nova Gorica preko mednarodnega dneva prostovoljstva v sodelovanju z Goriško pokrajino v Italiji spodbuja sodelovanje med invalidskimi in humanitarnimi organizacijami z obeh strani meje. Društvo paraplegikov severne Primorske je v letu 2013 navezalo tesnejše stike z Zvezo paraplegikov in tetraplegikov Furlanije Julijske krajine. Potekajo dogovori o možnostih skupnih projektov v prihodnosti, tekom leta člani obeh organizacij izmenjali več obiskov, ter se obveščali in se udeleževali prireditev, ki sta jih organizirali ena ali druga organizacija. Medobčinsko društvo invalidov Goriške skupaj z <u>DI Metlika</u> , <u>DI Libniz-Vagna Avstrije</u> , <u>DI Donja Stubica - Hrvatske</u> <u>DI ANMIL - Italije</u> sodeluje pri pripravah mednarodnega projekta, ki predstavlja za invalide štirih držav nove izzive, nove rešitve pri iskanju poti k uresničevanju temeljnega načela ENAKE MOŽNOSTI ZA VSE LJUDI - VKLJUČNO Z OSEBAMI Z INVALIDNOSTJO. Različne poti družbenega, ekonomskega in socialnega razvoja v teh državah so oblikovale tudi različne pristope pri vključevanju državljanov v programe, ki izboljšujejo kvaliteto življenja za ljudi z invalidnostjo. Društvo vojnih invalidov vsako leto organizira mednarodno strelsko tekmovanje na katerem sodelujejo tudi vojni invalidi iz Italije.

Tabele 4 – 6: Poročilo o izvajanju akcijskega načrta »Občina po meri invalida« v Mestni občini Nova Gorica v letu 2014, januar 2015, smo dopolnili s pregledom nalog in aktivnosti predvidenih za leto 2015

OPMI 2015

Poglavja AN: **1.** Obveščanje in informiranje, **2.** Rehabilit. programi, **3.** Strok.- podporne storitve, **4.** Dostopnost grajenega okolja, informacij, prevozov, **5.** Vzgoja in izobr., **6.** Delo, zaposlitev, mat. in soc. varnost, **8.** Druž. življenje, **9.** Skrb za zdravje, **10.** Kultura, **11.** Šport in rekreacija, **12.** Vera, **13.** Vključevanje inv. v načrtovanje inv. varstva, **14.** Akti občine glede pravic oseb z oviranostmi, **16.** Podpora delov. inv. organizacij, **17.** Usposabljanje strok. kadra, **18.** Spremljanje učinkov ukrepov, **19.** Mednarodno sodelovanje

Tabela 4: Naloge, ki se nadaljujejo iz leta 2014

ŠT	NALOGA	ROK, PRIČETEK
3.5	Izgradnja varstveno delavnega centra z bivalnimi enotami v NG	2014 - 2015
4.6	Svetlobne info table in zvočno obveščanje na avtobusni in železniški postaji v NG	2013 - 2014
5.1	Pridobitev programa tiflopedagoga	2012 - 2015
6.6	Informiranje podjetij o nadomestnih kvotah	2012 – 2015
3.4	Vzpostavitev dnevnega centra s 24-urno oskrbo	2014 - 2015

Tabela 5: Naloge, ki se bodo pričele izvajati v letu 2015

ŠT	NALOGA	ROK, PRIČETEK
1.2	Informacijska pisarna za invalide oz. info točka	2015

Tabela 6: Seznam trajnih nalog, ki se bodo izvajale tudi v letu 2015

ŠT.	NALOGA	ROK, PRIČETEK
1.3	Osveščanje javnosti	Trajna naloga
2.1	Podpora programom osebne asistenc	Trajna naloga
2.2	Razvoj del. programov za invalide, iskanje del. mest	Trajna naloga
2.3	Pridobivanje dodatnih koncesionarjev za poklicno rehabilitacijo s sedežem v NG	Trajna naloga
3.1	Vzpodbujanje in vzpostavitev novih programov s podr. socialnega varstva	Trajna naloga
3.2	Sofinanciranje programov pomoči osebam z oviranostmi	Trajna naloga
3.6	Vzpostavitev službe mobilne pomoči za invalide v MONG	Trajna naloga

4.1	Ureditev javnih površin za gibalno in komunikac. ovirane osebe	Trajna naloga
4.2	Odstranjevanje ovir za nemoteno gibanje, dodatna park.mesta po potrebi	Trajna naloga
4.3	Odstranjevanje arh.in komun. ovir , podelitev naziva Invalidom prijazna storitev	Trajna naloga
4.5	Ureditev parkirnih mest za invalide na Gradnikovi	Trajna naloga
4.7	Uvedba proge mestnega prometa do Stare Gore	Trajna naloga
4.8	Sodelovanje inv. Društev pri individ. prevozih, 4 kombiji, od teh 2 za prevoz vozičkov	Trajna naloga
4.9	Prilagoditev javnih prevozov – avtobusi, postajališča	Trajna naloga
4.10	Evident. lokacij ambulant v MONG in odprava gibal. in komunik. ovir, izdelava načrta sanacij in finančnega načrta	Trajna naloga
5.2	Osveščanje otrok in mladine o inv. problematiki	Trajna naloga
5.3	Učna pomoč invalidom pri izobraževanju	Trajna naloga
5.4	Integracija otrok z oviranostmi v sistem rednega izobraževanja	Trajna naloga
6.1	Osveščanje delodajalcev o zakonodaji s področja zaposlovanja inv.	Trajna naloga
6.2	Ohranjanje zaposlitev inv. v obč. upravi in novo zaposlovanje	Trajna naloga
6.3	Oblikovanje programov aktivne politike zaposlovanja za invalide	Trajna naloga
6.4	Opozorjanje pristojnih služb na problematiko pri zaposlovanju inv.	Trajna naloga
6.7	Uresničevanje kvotnega zaposlovanja oseb z oviranostmi	Trajna naloga
8.1	Osveščanje javnosti o družinskem življenju invalidov	Trajna naloga
9.1	Zakonske in dopolnilne aktivnosti na področju soc. varstva	Trajna naloga
9.2	Izvajanje predavanj s področja zdravstvene vzgoje s ciljem zmanjševanja števila hujših bolezni	Trajna naloga
10.1	Zagotavljanje ustreznih arh. rešitev kulturnih in javnih zavodov v okviru prihodnjih sanacij v domeni MONG	Trajna naloga
10.2	Nabava prilagojenega knjižnega gradiva	Trajna naloga
10.3	Zagotavljanje pogojev za ogled kulturnih dogodkov	Trajna naloga
11.1	Zagotavljanje ustreznih arh. rešitev pri sanacijah športnih objektov v domeni MONG	Trajna naloga
11.2	Usposabljanje vaditeljev za invalidski šport	Trajna naloga
11.3	Osveščanje šport. delavcev o potrebah oseb z oviranostmi, spodbujanje šport. aktivnosti inv.	Trajna naloga
11.4	Organiziranje inv. športa na ravni invalid. organizacij	Trajna naloga
12.1	Zagotavljanje dostopnosti duhovne oskrbe in vzpodbujanje priznanja pravice do veroizpovedi	Trajna naloga
12.2	Ureditev dostopov do cerkvenih objektov (tudi v okviru prihodnjih sanacij)	Trajna naloga
12.3	Seja Sveta za invalide in verskih organizacij zaradi analize stanja, pobud	Trajna naloga
12.5	Odprava arh. ovir v sakralne objekte (Grgar, Čepovan, Kromberk, Prvačina, Vitovlje, Solkan, Ozeljan)	Trajna naloga
13.1	Zagotovitev prilagojenih volilnih mest, obveščanje o dostopnih voliščih	Trajna naloga
13.2	Ustrezno prilagojeno informiranje invalidov v skladu z zakonodajo	Trajna naloga
13.3	Zagotavljanje možnosti sodelovanja inv. pri sprejemanju obč. aktov s področja invalidov	Trajna naloga
14.1	Vključevanje Sveta invalidov v pripravo predlogov obč. aktov s področja invalidov	Trajna naloga
14.2	Pregled nad izvajanjem Z. o javnem naročanju v povezavi z ZZRZI-UPB1 . javna naročila	Trajna naloga
16.1	Uporaba obč. prostorov (okrogle mize, predavanja)	Trajna naloga

16.2	Sofinanciranje programov invalidskega varstva	Trajna naloga
16.3	Sofinanciranje programov športnega udejstvovanja invalidov	Trajna naloga
16.4	Sofinanciranje zaposl. inv. preko javnih del	Trajna naloga
17.2	Osveščanja kadra s podr. zdravstva, kulture, športa za delo z osebami z oviranostmi	Trajna naloga
18.1	Oblikovanje sistema spremljanja učinkov	Trajna naloga
19.1	Vzpodbujanje sodelovanja z invalidskimi organizacijami v tujini	Trajna naloga

Gradivo pripravili: **mag. Valter Adamič** (koordinator projekta Občina po meri invalidov za mandatno obdobje 2010-2014), **Aleksander Grum** (predsednik Sveta za invalide Mestne občine Nova Gorica za mandatno obdobje 2010-2014), **Igor Miljavec** (predsednik Sveta za invalide za mandatno obdobje 2014-2018) v sodelovanju z Oddelkom za družbene dejavnosti Mestne občine Nova Gorica. Pri zbiranju gradiva za pripravo tega gradiva so sodelovale tudi invalidske organizacije, ki delujejo na območju Mestne občine Nova Gorica.